

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร

ด้วย นางสาวนฤชา ทองจ้อย ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐ (TDGA E-learning) หลักสูตร ทักษะเอไอระดับพื้นฐาน (AI Basics) หมวดหมู่ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เมื่อวันที่ ๑๒ - ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ เป็นหลักสูตรพื้นฐานสำหรับผู้เริ่มต้นเรียนรู้ด้านเอไอซึ่งครอบคลุมเนื้อหา ด้านปัญญาประดิษฐ์ตั้งแต่ AI เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI) รวมถึงเทคนิคการสร้างพรีมิตและการใช้งาน AI ในการสร้างคอนเทนต์ การค้นหาข้อมูล และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วย Microsoft Copilot เน้นการใช้งาน AI อย่างรับผิดชอบและ AI กำลังเปลี่ยนโลกอย่างไร พร้อมทั้งส่งเสริมให้ทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยี AI ได้ง่ายและมีประโยชน์

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชา

การบริหารความเสี่ยงความปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Risk Management) คือ กระบวนการ เชิงกลยุทธ์ที่องค์กรใช้เพื่อระบุ ประเมิน และตอบสนองต่อภัยคุกคามทางดิจิทัล โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาสมดุล ระหว่างการปกป้องข้อมูลสำคัญกับการดำเนินธุรกิจให้เป็นไปอย่างราบรื่น

๒.๑ ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI)

Generative AI (Gen AI) คือ ปัญญาประดิษฐ์ประเภทหนึ่งที่สามารถสร้างสรรค์ "เนื้อหาหรือ สิ่งใหม่ๆ" ขึ้นมาได้เองอัตโนมัติ ไม่ว่าจะเป็นข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ หรือโค้ดคอมพิวเตอร์ โดยประมวลผล ผ่านคำสั่ง (Prompt) ของผู้ใช้งาน ต่างจาก AI ยุคเก่าที่ทำได้เพียงวิเคราะห์หรือคาดการณ์จากข้อมูลที่มีอยู่

การทำงานและตัวอย่างของ Gen AI ที่โดดเด่น มีดังนี้

๑) Text-to-Text : สร้างบทความ สรุปข้อมูล หรือแต่งกลอน เช่น ChatGPT และ Gemini

๒) Text-to-Image : วาดภาพหรือสร้างกราฟิกจากคำบรรยาย เช่น Midjourney หรือ Adobe

Firefly

๓) Text-to-Video : สร้างคลิปวิดีโอสั้นๆ จากข้อความ เช่น Sora จาก OpenAI

๔) Text-to-Audio/Music : สร้างเสียงพูดคน หรือแต่งเพลง เช่น Suno

๒.๒ การค้นหาทางอินเทอร์เน็ตและอื่น ๆ

การค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตทำได้ง่าย ๆ ผ่าน Search Engine เช่น Google หรือ Bing เพียง พิมพ์คำสำคัญ (Keyword) ที่ต้องการลงในช่องค้นหาแล้วกด Enter ระบบจะประมวลผลข้อมูลจากเว็บไซต์ ทั่วโลก มาแสดงผลอย่างรวดเร็ว เพื่อการค้นหาที่ตรงจุดและรวดเร็วยิ่งขึ้น สามารถใช้เทคนิคและเครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้

๒.๒.๑ เทคนิคการค้นหาขั้นสูง แบ่งออกเป็น

๑) ค้นหาแบบตรงตัว : ใช้เครื่องหมายคำพูด "" ครอบข้อความ เช่น "ที่พักพิจิตรราคาถูก" เพื่อค้นหาประโยคที่เรียงติดกันเป๊ะ ๆ

๒) ตัดคำที่ไม่ต้องการ : ใช้เครื่องหมายลบ – นำหน้าคำที่ไม่อยากให้แสดงในผลลัพธ์
๓) จำกัดเว็บไซต์ : พิมพ์ site : ตามด้วยชื่อเว็บไซต์ เช่น site : wikipedia.org เพื่อค้นหาข้อมูลจากเว็บนั้น ๆ โดยเฉพาะ

๔) ค้นหาประเภทไฟล์ : พิมพ์ filetype : ตามด้วยนามสกุลไฟล์ เช่น filetype : pdf เพื่อหาเอกสารรายงานหรือบทความ

๒.๒.๒ แหล่งค้นหาข้อมูลและสาระอื่น ๆ แบ่งออกเป็น

๑) ค้นหาแผนที่ : หากต้องการหาตำแหน่งสถานที่และเส้นทาง สามารถใช้ Google Maps เพื่อค้นหาร้านค้าหรือสถานที่สำคัญในอำเภอเมืองพิจิตรได้อย่างแม่นยำ

๒) ค้นหารูปภาพ : เข้าไปที่ Google Image เพื่อค้นหาด้วยภาพหรือนำ URL รูปภาพมาค้นหาข้อมูลย้อนกลับได้

๓) ค้นหาวิดีโอ : ใช้ YouTube เพื่อหาคลิปความรู้ รีวิว หรือสารคดีต่าง ๆ

๒.๓ การใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ

การใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ คือ แนวทางปฏิบัติงานและตัดสินใจร่วมกับปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีจริยธรรม โปร่งใส และคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม โดยยึดหลักการสำคัญเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชน ลดความลำเอียง สร้างความปลอดภัย และไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้งาน

๒.๓.๑ หลักการสำคัญของ AI อย่างมีความรับผิดชอบ

๑) ความโปร่งใส (Transparency) : ต้องสามารถอธิบายได้ว่าข้อมูลมาจากไหน และ AI ตัดสินใจหรือสร้างผลลัพธ์นั้นได้อย่างไร เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

๒) ความเป็นธรรม (Fairness) : ระบบ AI ควรปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ และให้ผลลัพธ์ที่เท่าเทียมสำหรับผู้ใช้งานทุกคน

๓) ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย (Privacy & Security) : ข้อมูลส่วนบุคคลต้องได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย (เช่น PDPA) และระบบต้องปลอดภัยจากการโจมตีทางไซเบอร์

๔) ความรับผิดชอบ (Accountability) : ต้องระบุได้ชัดเจนว่าผู้ใดหรือองค์กรใดต้องรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และการตัดสินใจของ AI

๕) การควบคุมโดยมนุษย์ (Human Oversight) : มนุษย์ต้องเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุมขั้นสุดท้ายเสมอ เพื่อป้องกันความผิดพลาด

๒.๓.๒ แนวทางปฏิบัติสำหรับการใช้งานจริง

๑) ตรวจสอบความถูกต้องก่อนใช้ : AI อาจสร้างข้อมูลที่ผิดพลาด (Hallucination) หรือสร้างอคติได้ ดังนั้น ข้อเท็จจริง แหล่งอ้างอิง และตัวเลขที่ได้จาก AI ควรถูกตรวจสอบด้วยมนุษย์อีกครั้ง

๒) ปกป้องข้อมูลลับและข้อมูลส่วนบุคคล : หลีกเลี่ยงการป้อนข้อมูลความลับขององค์กร หรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นลงในระบบ AI สาธารณะ

๓) ใช้ในทางที่สร้างสรรค์และไม่ทำลาย : ไม่ใช่ AI เพื่อบิดเบือนข้อมูล สร้างข่าวปลอม (Fake News) หรือละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญาของผู้อื่น

๒.๔ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของคุณด้วย Microsoft Copilot

เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วย Microsoft Copilot ผู้ช่วย AI อัจฉริยะที่ผสมผสานการทำงานกับแอปพลิเคชันหลักในชุด Microsoft ๓๖๕ ช่วยลดระยะเวลาในการสรุปข้อมูล ยกย่องเอกสาร วิเคราะห์ตารางคำนวณ และสร้างงานนำเสนอ การปรับใช้เครื่องมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในแต่ละแอปพลิเคชัน มีดังนี้

๑) Microsoft Word : ช่วยยกย่องจดหมาย รายงาน หรือสรุปเนื้อหาเอกสารขนาดยาวได้อย่างรวดเร็ว

๒) Microsoft Excel : วิเคราะห์ข้อมูล ตีความแนวโน้ม และจัดรูปแบบข้อมูลจำนวนมาก โดยไม่ต้องใช้สูตรที่ซับซ้อน

๓) Microsoft PowerPoint : เปลี่ยนโครงร่างเอกสารหรือแนวคิดให้เป็นสไลด์นำเสนอที่สวยงามได้ทันที

๔) Microsoft Outlook : สรุปอีเมลที่ยาวเหยียดและช่วยร่างข้อความตอบกลับด้วยน้ำเสียงที่เหมาะสม

๕) Microsoft Teams : ถอดความและสรุปประเด็นสำคัญของการประชุมแบบเรียลไทม์ พร้อมแชร์ข้อมูลเชิงลึกได้ทันที

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ ช่วยให้เข้าใจแนวคิด ปูพื้นฐานการใช้งาน และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ยกกระตือรือร้นการสร้างสรรค์คอนเทนต์ และเตรียมความพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัลได้อย่างมั่นใจ

๔. แนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเอกสาร โดยใช้เครื่องมือ AI เช่น Chat GPT, Microsoft Copilot หรือ Gemini เพื่อช่วยร่างหนังสือราชการ บันทึกข้อความ หรือรายงานการประชุม โดยสามารถป้อนข้อมูลดิบและสั่งงาน (Prompt) ให้ปรับภาษาให้เป็นทางการและกระชับ ใช้เครื่องมือ AI ช่วยแปลเอกสารหรือบทความทางวิชาการระหว่างภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างรวดเร็ว

๕. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา สนับสนุนให้บุคลากรทุกคนได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริงในการทำงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของหน่วยงานให้ทันสมัย

(นางสาวนฤชา ทองจ้อย)
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

(นายมนต์ชัย พรหมลอองวัน)
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร